

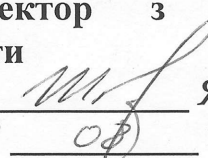
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
“31” 2026 р.

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Право
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	V

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

к.ю.н., доцент кафедри

Уляна КУЗЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права імені академіка УАН о. Івана Луцького
протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.

в. о. завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Михайло МЕЛЬНИКОВИЧ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	<u>uliana.kuzenko@ukd.edu.ua</u>
Номер аудиторії чи кафедри	<u>кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького</u>
Посилання на сайт	<u>Уляна Кузенко</u>
Сторінка курсу в СДО	Міжнародний захист прав людини

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Міжнародний захист прав людини надає студентам можливість успішного опанування теоретичним і нормативним матеріалом, вміння логічно та професійно обґрунтовувати, виловлювати свою точку зору з проблем захисту прав людини. Сприяє формуванню вмінь та навичок аналізувати міжнародні договори, вирішувати проблемні завдання при розгляді ситуацій з приводу порушення прав людини та застосування міжнародних механізмів захисту прав людини.

Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як теорія держави і права, Господарське право України, цивільне право України, адміністративне право України, кримінальне право України та міжнародне публічне право.

Мета дисципліни – оволодіння студентами науково-теоретичними та практичними знаннями про сутність та правову природу прав і свобод людини, форми їх реалізації, а також про систему національних та міжнародних засобів захисту прав і свобод людини.

Основні завдання:

- визначення особливостей міжнародного захисту прав людини, як специфічної галузі права;
- оволодіння теоретичними та практичними знаннями про правову природу та юридичну сутність прав і свобод людини, форми та способи їх реалізації;
- вміння використовувати основні природні права та позитивні права закріплені у міжнародно-правових актах;
- здатність застосовувати отримані знання на практиці;
- вміння користуватися міжнародно-правовою термінологією у сфері захисту прав людини.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати:**

- предмет та завдання курсу «Міжнародний захист прав людини»;
- зв'язок міжнародного захисту прав людини з іншими галузями права;
- основні підходи до класифікації прав людини;
- понятійний апарат системи міжнародних стандартів з питань захисту людини та основних свобод;
- принципи, на яких ґрунтується співробітництво держав в сфері міжнародно-правового захисту прав людини;
- нормативний зміст міжнародних стандартів прав людини;
- засоби імплементації міжнародних норм з питань прав людини;
- міжнародно-правові зобов'язання України за універсальними та регіональними конвенціями з прав людини;
- тенденції розвитку інституту міжнародного захисту прав людини у міжнародному праві;
- особливості розвитку ідей прав людини в історії політико-правової думки;

– сутність та правову природу поняття правового статусу особи.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

– визначати рівень дотримання міжнародних стандартів прав людини в будь-якій державі;

– укладати національні і міжнародні документи щодо захисту прав людини відповідно до міжнародних стандартів прав людини;

– аналізувати національні закони для визначення їх відповідності міжнародним стандартам прав людини;

– класифікувати права і свободи людини;

– визначати найбільш ефективні форми та способи реалізації прав і свобод людини;

– визначати найбільш ефективні засоби захисту прав людини на національному та міжнародному рівнях;

– застосовувати на практиці міжнародні та європейські механізми захисту прав людини .

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть знати як проводити збір і аналізувати матеріали з різних джерел, збирати та інтерпретувати інформацію (даних), вибирати методи та інструментальні засоби, застосовувати інноваційні підходи, аналізувати суспільні процеси у контексті аналізованої проблеми, демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Право», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» «_1_» __вересня 2026 року, Наказ №____).

Шифр і назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України. СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. ПРН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так письмово, із застосуванням правничої термінології. ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		
Семестр	5		
Кількість кредитів ECTS	3		
	денна форма		заочна форма
Аудиторні навчальні заняття	лекції	22 год.	8 год.
	семінари, практичні	20 год.	8 год.
Самостійна робота		48 год.	74 год.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Господарське право України	
Адміністративне право України	Міжнародне приватне право
Кримінологія	
Міжнародне публічне право	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**Перелік тем лекційного матеріалу****Тема 1. Загальні положення про права людини (2 год.)**

Підходи до класифікації прав і свобод людини та громадянина. Поняття прав і свобод. Права людини і права громадянина. Класифікація права людини за періодами їх виникнення. Класифікація прав людини за сферою їх існування. Особисті (громадянські) права. Політичні права. Економічні права. Соціальні права. Культурні права. Класифікація прав за можливістю обмеження. Абсолютні права. Відносні права. Класифікація прав за способом реалізації. Колективні та індивідуальні права.

Завдання для самостійної роботи:

1. Четверте покоління прав людини.
2. Складові четвертого покоління прав людини.
3. Характеристика колективних прав людини.

Тема 2. Захист прав людини у діяльності ООН (2 год.)

Статут ООН, Загальна декларація прав людини 1948 р., Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р., Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р. Рада ООН з прав людини. Верховний Комісар ООН з прав людини. Процедура 1235. Процедура 1503. Комітет із економічних, соціальних та культурних прав. Комітет із ліквідації дискримінації щодо жінок. Комітет із прав дитини.

Завдання для самостійної роботи:

1. Комітет проти катувань ООН.
2. Комітет із ліквідації расової дискримінації ООН.
3. Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

Тема 3. Захист прав людини в Європі (2 год.)

Діяльність статутних органів Ради Європи в ділянці захисту прав людини. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. Європейський суд із прав людини: юрисдикція та процедура звернення.

Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні. Європейська соціальна хартія. Комітет Ради Європи проти катувань. Діяльність ОБСЄ в ділянці захисту прав людини.

Завдання для самостійної роботи:

1. Порядок звернення до ЄСПЛ.
2. Вимоги до формуляра заяви до ЄСПЛ.
3. Справедлива сатисфакція.

Тема 4. Регіональні системи захисту прав людини (2 год.)

Поняття і зміст Африканської системи захисту прав людини. Історія розвитку Африканської системи захисту прав людини. Африканська хартія прав людини і народів. Банжульська хартія. Організація африканської єдності. Африканський союз.

Поняття і зміст Американської системи захисту прав людини. Історія розвитку Міжамериканської системи захисту прав людини. Американська конвенція прав людини. Організація американських держав.

Поняття і зміст Міжарабської системи захисту прав людини. Історія розвитку Міжарабської системи захисту прав людини. Арабська хартія прав людини. Ліга арабських держав. Арабський суд з прав людини. Захист прав людини в рамках АСЕАН (Асоціація держав Південно-Східної Азії).

Завдання для самостійної роботи:

1. Американський суд з прав людини.
2. Африканський суд з прав людини та статус його рішень.

Тема 5. Право на життя (2 год.)

Обсяг та складові права на життя. Початок життя. Момент закінчення життя. Штучне переривання вагітності у контексті права на життя. Евтаназія у контексті права на життя. Позитивні зобов'язання держави щодо права на життя. Негативні зобов'язання держави щодо права на життя. Можливі випадки обмеження права на життя. Статус смертної кари. Справа Макканн та інші проти Сполученого Королівства.

Завдання для самостійної роботи:

1. Початок життя.
2. Момент закінчення життя.
3. Штучне переривання вагітності у контексті права на життя.
4. Евтаназія у контексті права на життя.

Тема 6. Заборона катування, нелюдських, або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання (2 год.)

Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. Мінімальний рівень жорстокості. Автономні поняття «нелюдське поводження», «поводження чи покарання, що принижує людську гідність». Поняття катування. Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання (справа Каверзін проти України). Зобов'язання держави щодо заборони катувань,

нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження чи покарання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження чи покарання щодо осіб, які перебувають в місцях несвободи.

Тема 7. Право на свободу та особисту недоторканність (2 год.)

Поняття та зміст права на свободу та особисту недоторканність. Можливі випадки і умови обмеження права на свободу та особисту недоторканність. Позитивні, негативні, процесуальні зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканність. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу та особисту недоторканність (справа Харченко проти України 2011 р.).

Завдання для самостійної роботи:

1. Критерії легітимності обмеження права на свободу.
2. Сфера застосування статті 5 Конвенції.

Тема 8. Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції (2 год.)

Обсяг та складові права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції. Автономні поняття «приватне життя», «сімейне життя», «житло», «кореспонденція». Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції. Умови втручання у право. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції (справи Савіни проти України, Гуменюк та інші проти України, М.Р. та Д.Р. проти України, Кривіцька та Кривіцький проти України, Роман Захаров проти Росії, Німітц проти Німеччини, С. і Марпер проти Сполученого Королівства).

Завдання для самостійної роботи:

1. Складові права на приватне життя за практикою ЄСПЛ.
2. Складові права на сімейне життя за практикою ЄСПЛ.
3. Таємниця кореспонденції між адвокатом та його клієнтом.

Тема 9. Свобода вираження поглядів (2 год.)

Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів. Свобода дотримуватися своїх поглядів. Свобода одержання інформації. Свобода передавати інформацію. Свобода преси. Широкі межі критики публічної особи. Оціночні судження. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо свободи вираження поглядів. Умови втручання у право. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу вираження поглядів (справи Лінгенс проти Австрії та Швидка проти України). Обсяг та складові права на свободу зібрань та об'єднань. Автономні поняття «зібрання», «об'єднання». Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо свободи вираження поглядів. Умови втручання у право. Справа Веніамін Тимошенко проти України.

Завдання для самостійної роботи:

1. Характеристика преси як «сторожових псів демократії».
2. Оціночні судження у практиці ЄСПЛ.
3. Критика публічних осіб за практикою ЄСПЛ.

Тема 10. Право на власність та заборона дискримінації (2 год.)

Обсяг та складові права на власність. Зобов'язання держави щодо права на власність. Умови втручання у право. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на власність (справи Тітна Лоїзиду проти Туреччини 1996 р., Спорронг і Льоннрот проти Швеції).

Обсяг та складові заборони дискримінації. Пряма та непряма дискримінація. Зразок для порівняння. Зобов'язання держави щодо заборони дискримінації. Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони дискримінації (справи Пічкур проти України, Д.Г. та інші проти Чеської Республіки).

Завдання для самостійної роботи:

1. Автономне тлумачення поняття «майно» ЄСПЛ.
2. Контроль держави за користування майном.

Тема 11. Право на справедливий суд (2 год.)

Обсяг та складові права на справедливий суд та на дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту. Зобов'язання держави щодо права на справедливим суд та на дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на справедливий суд та на дієвий (ефективний) засіб юридичного захисту (справа Олександр Волков проти України 2013 р. і справа Бурмич та інші проти України 2017р.).

Завдання для самостійної роботи:

1. Складові права на справедливий суд.
2. Презумпція невинуватості у межах права на справедливий суд.
3. Вимоги ЄСПЛ до відкритих судових засідань.

Зміст практичних занять**Тема 1. Загальні положення про права людини (2 год.)**

1. Природа та сутність прав людини.
2. Класифікація прав людини.
3. Універсальність прав людини.
4. Покоління прав людини.

Тема 2. Захист прав людини у діяльності ООН (2 год.)

1. Статут ООН та Загальна декларація прав людини.
2. Рада ООН з прав людини.
3. Верховний комісар ООН з прав людини.
4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права.
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права.

Тема 3. Захист прав людини в Європі (2 год.)

1. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р.
2. Європейський суд із прав людини: юрисдикція та процедура звернення.
3. Умови прийнятності.
4. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні.
5. Контроль Комітету міністрів Ради Європи за виконанням рішень ЄСПЛ.

Тема 4. Регіональні системи захисту прав людини (2 год.)

1. Поняття і зміст Африканської системи захисту прав людини.
2. Африканська хартія прав людини і народів.
3. Поняття і зміст Американської системи захисту прав людини.
4. Американська конвенція прав людини. Організація американських держав. Американський суд з прав людини.
5. Поняття і зміст Міжарабської системи захисту прав людини. Арабська хартія прав людини. Ліга арабських держав. Арабський суд з прав людини. Захист прав людини в рамках АСЕАН (Асоціація держав Південно-Східної Азії).

Тема 5. Право на життя (2 год.)

1. Обсяг та складові права на життя
2. Негативні зобов'язання держави щодо права на життя
3. Позитивні зобов'язання держави щодо права на життя
4. Захист життя за різних обставин
5. Можливі випадки обмеження права на життя
6. Смертна кара. Відповідальність держави на підставі статті 2 у питаннях екстрадиції і видворення
7. Справа Гонгадзе проти України.

Тема 6. Заборона катування, нелюдських, або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання (2 год.)

1. Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.
2. Зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.
3. Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання (Каверзін проти України).

Тема 7. Право на свободу та особисту недоторканність (2 год.)

1. Поняття та зміст права на свободу та особисту недоторканність за ст. 5 Конвенції.
2. Випадки обмеження права на свободу та особисту недоторканність.
3. Критерії легітимності обмеження права на свободу та особисту недоторканність.
4. Позитивні, негативні, процесуальні зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканність.
5. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу та особисту недоторканність.

Тема 8. Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції (2 год.)

1. Обсяг та складові права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції.
2. Автономні поняття ЄСПЛ «приватне життя», «сімейне життя», «житло», «кореспонденція».
3. Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції.
4. Умови втручання у право.
5. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції

Тема 9. Свобода думки, совісті та релігії (2 год.)

1. Поняття свободи віросповідання.
2. Поняття свободи совісті.
3. Обсяг та складові права на свободу думки, совісті та релігії.
4. Свобода вираження поглядів.
5. Зобов'язання держави щодо свободи совісті та релігії.
6. Критерії легітимності втручання у свободу думки, совісті та релігії.

Тема 10. Свобода вираження поглядів (2 год.)

1. Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів.
2. Свобода дотримуватися своїх поглядів.
3. Свобода одержання та передавання інформації.
4. Свобода преси.
5. Зобов'язання держави щодо свободи вираження поглядів.
6. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу вираження поглядів.
7. Обсяг та складові права на свободу зібрань та об'єднань.
8. Автономні поняття ЄСПЛ «зібрання», «об'єднання».
9. Зобов'язання держави щодо свободи вираження поглядів.
10. Практика Європейського суду з прав людини щодо свободи зібрань та об'єднання.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Міжнародний захист прав людини»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год., у т. ч.:	48 год.	74 год.
Оцінювання матеріалу, викладеного в лекціях	8	14

Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	12	16
Підготовка звітів з практичних робіт	4	8
Підготовка до поточного контролю	14	18
Оцінювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	18

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

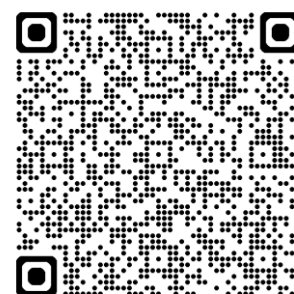
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцін дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснює відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Політика використання штучного інтелекту” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Міжнародний захист прав людини” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна

пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі права.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія, робота в команді (групах)).	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)).	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія,	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

	мозковий штурм, робота в команді (групах)).	
РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)).	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)).	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так письмово, із застосуванням правничої термінології.	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)).	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія,	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

	мозковий штурм, робота в команді (групах)).	
РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	Словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні презентації); інтерактивні методи (case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах)).	Усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини» необхідно:

1) проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації відеоесе, архівних матеріалів та презентацій;

2) доступ до генеративних моделей ШІ (платформи для роботи з текстом, зображеннями та відео, такі як Gemini та ін.) для виконання індивідуальних завдань;

3) хмарні сховища даних (Google Drive) для спільного доступу до великих відеофайлів та групової роботи над проектами;

4) доступ до інформаційних ресурсів суб'єктів запобігання та протидії корупції для аналізу статистичної інформації та опрацювання аналітичних матеріалів;

5) доступ до бази законодавства з метою опрацювання нормативної бази з питань запобігання та протидії корупції.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60

Підсумкові заходи	контрольні	екзамен	40	25	40
Всього:		-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного контролю** здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє знаннями про права людини, класифікація прав і свобод людини, розрізняти міжнародні та національні механізми захисту прав людини; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє знаннями про принципи та норми міжнародного та національного захисту прав людини, визначає найбільш ефективні форми та способи реалізації прав і свобод людини, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати на практиці міжнародні та європейські механізми захисту прав людини, знає ключові міжнародні договори та документи, такі як Загальна декларація прав людини, Міжнародні пакти про права людини, Європейська конвенція з прав людини: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію про захист прав людини як на національному так і на міжнародному рівні, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача;

	вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях порушень прав людини, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження правильності прийнятих рішень.
«відмінно»	здатний аналізувати конкретні ситуації порушень прав людини та ідентифікувати, які права були порушені та які механізми захисту можуть бути застосовані; знання основних міжнародних документів з прав людини та розуміння їх юридичної сили та сфери застосування (Загальна декларація прав людини, Міжнародні пакти, Європейська конвенція з прав людини та її Протоколи, Конвенція проти катувань, Конвенція про права дитини), знання національного законодавства (Конституція України, Закони України, що регулюють права людини), знання ключових справ ЄСПЛ проти України та їх вплив на національне законодавство; вільне володіння термінологією, здатність до критичного аналізу, самостійного мислення, аргументованого вирішення комплексних проблем, демонстрація розуміння взаємозв'язків між різними механізмами захисту прав людини; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання**

знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Захист прав людини в сучасному міжнародному та європейському праві : навч.-метод. посібник / Х. Бехруз, А. Гриб [та ін.] ; за ред. Х. Бехруз; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023.– 62 с.
2. Дмитрієв А. І., Муравйов В. І. Міжнародне публічне право : навч. посіб. / відп. ред. Ю. С. Шемшученка, Л. В. Губерського. Київ : Юрінком Інтер, 2000. 640 с.
3. Довідник із застосування статті 5. Право на свободу та особисту недоторканність / Рада Європи, Європейський Суд з прав людини. 2014.
4. Довідник із застосування статті 6 Конвенції – Право на справедливий суд (кримінально-процесуальний аспект). 2014. URL: [https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/f8c093ad5cb7148bc2257d8d002488a0/\\$FILE/Довідник%20із%20застосування%20ст.%206%20ЄКПЛ.pdf](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/f8c093ad5cb7148bc2257d8d002488a0/$FILE/Довідник%20із%20застосування%20ст.%206%20ЄКПЛ.pdf) (дата звернення: 17.10.2023).
5. Дроздов О., Дроздова О. Посібник зі статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Право на справедливий суд (кримінальний процесуальний аспект) / Рада Європи, Європейський Суд з прав людини. 2019. Ч. І. 65 с. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/96a0f2399c11b6f75587_file.pdf (дата звернення: 17.10.2023).
6. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини : навч. посіб. 3-тє вид., стереот. Київ : Алерта, 2016. 488 с.
7. Європейська конвенція з прав людини : основні положення, практика застосування, український контекст / уклад. і наук. ред. О. Л. Жуковська. Київ : ВІПОЛ, 2004. 960 с.
8. Загальна декларація прав людини : від 10.12.1948 р. / Верховна Рада України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015/print1389988659002889 (дата звернення: 17.10.2023).
9. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні : підручник. Київ : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 350 с.
10. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини : від 04.11.1950 р. / Верховна Рада України.
11. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях та відповідях) : навч. посіб. / за заг. ред. І. В. Яковюка. Харків : Право, 2019. 124 с.
12. Ліпкан В. А. Міжнародне право : підручник. Київ : КНТ, 2015. 759 с.
13. Мальський М. З. , Мацях М. М. Теорія міжнародних відносин : підручник. 2-е вид., переробл. і доп. Київ : Кобза, 2003. 528 с.
14. Мицик В. В. Права людини у міжнародному праві : міжнародно-правові механізми захисту : підручник. Київ : Промені, 2010. 722 с.

15. Міжнародне право : навч. посіб. / за ред. М. В. Буроменського. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 336 с.
16. Міжнародне право. Основні галузі : підручник / за ред. В. Г. Буткевича. Київ : Либідь, 2010. 816 с.
17. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / за заг. ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. 624 с.
18. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права : від 19.10.1973 р. / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 17.10.2023).
19. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права : від 19.10.1973р. / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення: 17.10.2023).
20. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. О. Б. Онишко. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 540 с.
21. Пастухова Л. В. Європейський механізм забезпечення прав людини : навч. посіб. Сімферополь : Таврія, 2009. 224 с.
22. Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України) : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2013. 376 с.
23. Репецький В. М. Міжнародне публічне право : підручник. 2-ге вид., стереот. Київ : Знання, 2012. 437 с.
24. Яковюк І. В. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод : навч. посіб. Харків : Право, 2018. 374 с.

Додаткова література

25. Альчук М. Права людини: філософсько-правовий дискурс. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2014. Вип. 4. С. 7–14.
26. Андрусів Л. М. Поняття «майно» у практиці Європейського суду з прав людини. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету імені Короля Данила Галицького*. 2022. № 13 (25). С. 141–150.
27. Андрусів Л. М., Доготар М. В. Міжнародно-правова регламентація заборони катування. *Scientific Journal Virtus*. 2020. № 42. С. 170–172. URL: <http://conference-ukraine.com.ua/ru/virtus/archivej/> (дата звернення: 17.10.2023).
28. Анцупова Т. Забезпечення послідовності прецедентного права Європейського суду з прав людини: роль Великої палати. *Право України*. 2013. № 10. С. 162–170.
29. Базов О. Реалізація права на свободу вираження поглядів та свободу мирних зібрань у контексті юрисдикції Європейського суду з прав людини. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2016. № 1. С. 26–31.

30. Битяк Ю. Права і свободи людини в умовах глобалізації. *Філософія права і загальна теорія права*. 2013. № 2. С. 80–93.
31. Бойко О. Зміст права на справедливий судовий розгляд. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 5. С. 294–298. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/5/52.pdf> (дата звернення: 17.10.2023).
32. Буткевич В. Європейська конвенція з прав людини і основних свобод: генеза намірів і права. *Право України*. 2010. № 10. С. 60–88.
33. Волкова Л. Обмеження в реалізації права на мирні зібрання відповідно до ст. 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. *Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах*. 2015. № 3-4. С. 59–67.
34. Горобець Н. Г. Поняття та сутність права власності в контексті Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. та практики Європейського суду з прав людини. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 4. С. 307–312.
35. Горобець Н. Г. Огляд стану виконання рішень Європейського суду з прав людини в контексті захисту права власності. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 1. С. 293–299.
36. Дамірлі М. Європейська конвенція з прав людини як ключовий елемент системи права Ради Європи. *Право України*. 2010. № 10. С. 98–104.
37. Ільченко І. Звернення до Європейського Суду з прав людини як спосіб захисту права власності. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 6. С. 14–18.
38. Климович О. Право прав людини як *jus cogens* сучасного міжнародного права. *Право України*. 2008. № 1. С. 30–34.
39. Кретьова І. Тлумачення положень про права людини Страсбурзьким судом: основні принципи та доктрини. *Вісник Національної академії правових наук України : збірник наукових праць*. 2014. № 4. С. 165–176.
40. Кузенко У.І. "Депортація українських дітей до Російської федерації: кваліфікація дій відповідно до норм міжнародного права" -Актуальні питання у сучасній науці №4(34) 2025. Ст.721-729. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/22565/22536>
41. Кузенко У.І. "Міжнародно-правові механізми захисту цивільного населення в умовах воєнного стану" https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=4116
42. Кузенко У.І. Захист прав жінок у міжнародному праві: практика CEDAW, Міжнародна науково-практична конференція «EvolvingScience: Theories, Discoveries and Practical Outcomes» (15-17 грудня 2025Цюріх,Швейцарія) https://www.eossconf.com/wpcontent/uploads/2025/12/Zurich_Switzerland_15.12.25.pdf

43. Кузенко У.І. Етична відповідальність під час війни : роль релігійних цінностей у запобіганні воєнним злочинам. Освітня наукова спадщина акад. о. Івана Луцького (наукові читання) : зб. Матеріалів .- Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2026 .- С.117-121
44. Кузенко У.І. Роль міжнародних інституцій у формуванні система захисту прав людини в умовах глобалізації, Міжнародна науково-практична конференція «Modern Perspectives on Science and Economic Progress»(29 квітня – 1 травня 2026,Вільнюс, Литва) https://isu-conference.com/wp-content/uploads/2026/04/Vilnius_Lithuania_29.04.26.pdf
45. Кузенко У.І.Захист прав людини на місцевому рівні в умовах децентралізації: міжнародно-правові гарантії <https://ukd.edu.ua/naukovi-konferentsiyi>
46. Мукан Б. Передумови виникнення та формування національних органів у справах Європейського Суду з прав людини. *Evropský politický a právní diskurz*. 2016. Vol. 3. Iss. 6. С. 66–74.
47. Новіков Д. В. Гарантії захисту права власності у практиці Європейського суду з прав людини. *Європейські перспективи*. 2016. Вип. 2. С. 92–98.
48. Олійник А. Ю. Регулювання основних свобод людини і громадянина нормами міжнародного права в Україні. *Журнал східноєвропейського права*. 2015. № 12. С. 37–43.
49. Прокопчук Ю. Міжнародні стандарти захисту права людини на працю в актах ООН. *Право України*. 2011. № 10. С. 297–303.
50. Рабінович П. Основоположні права людини: соціально-антропна сутність, змістова класифікація. *Право України*. 2010. № 2. С. 18–24.
51. Севостьянова Н. І. Звернення до Європейського суду з прав людини як реалізація права на правосуддя : монографія. Одеса : Фенікс, 2012. 216 с.
52. Стрельцова О. Становлення та розвиток принципу основних прав людини як джерела права Європейського союзу. *Право України*. 2003. № 11. С. 158–162.
53. Тимченко Г. Практика Європейського суду з прав людини в аспекті реалізації принципу верховенства права. *Право України*. 2014. № 5. С. 203–213.
54. Ткачук О. С. Класифікація елементів права на справедливий суд: національна теорія та практика Європейського Суду з прав людини. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. Вип. 1. С. 71–77.
55. Щербина В. Розумні строки судового розгляду як елемент захисту права на справедливий суд у контексті практики ЄСПЛ: досвід Італії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2022. № 7. С. 158–161.
56. Яковенко А. В. Європейська практика розгляду справ Європейського суду з прав людини щодо невиконання судових рішень в Україні. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. Вип. 3. С. 137–139.

Електронні інформаційні ресурси

57. Офіційний сайт Дитячого фонду ООН. URL: <http://www.unicef.org/> (дата звернення: 17.10.2023).
58. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu/> (дата звернення: 17.10.2023).
59. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <http://www.echr.coe.int/echr/> (дата звернення: 17.10.2023).
60. Офіційний сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста. URL: <http://www.icrc.org/eng> (дата звернення: 17.10.2023).
61. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: <http://www.icc-cpi.int> (дата звернення: 17.10.2023).
62. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.icj-cij.org/homepage/ru/> (дата звернення: 17.10.2023).
63. Офіційний сайт Міжнародного Трибуналу з морського права. URL: <http://www.itlos.org/> (дата звернення: 17.10.2023).
64. Офіційний сайт Міжнародної морської організації. URL: <http://www.imo.org/Pages/home.aspx> (дата звернення: 17.10.2023).
65. Офіційний сайт Організації з безпеки та співробітництва в Європі. URL: <http://www.osce.org/> (дата звернення: 17.10.2023).
66. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.un.org/ru/> (дата звернення: 17.10.2023).
67. Офіційний сайт практики Європейського суду з прав людини. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/rus#{%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/rus#{%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22]}) (дата звернення: 17.10.2023).
68. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv> (дата звернення: 17.10.2023).